

Załącznik
do Uchwały Nr 11558/2024
Zarządu Województwa Opolskiego
z dnia 12 lutego 2024 r.

I. W wyniku przeprowadzonej analizy przedłożonego projektu *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Paczków na lata 2023-2030* sporządzonego na podstawie uchwały Nr LXVII/479/2023 Rady Miejskiej w Paczkowie z dnia 25 maja 2023 r., w sprawie przystąpienia do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Paczków na lata 2023-2030 oraz na podstawie *Planu zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego* przyjętego uchwałą Nr VI/54/2019 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 24 kwietnia 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Opolskiego z 2019 r., poz. 1798 z dnia 14.05.2019 r.), a także *Strategii rozwoju województwa opolskiego Opolskie 2030* przyjętej Uchwałą Nr XXXIV/355/2021 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 4 października 2021 r., stwierdzono, że cele i kierunki rewitalizacji oraz planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Paczków na lata 2023-2030* są zgodne z polityką rozwoju samorządu województwa opolskiego, ustaloną w ww. dokumentach.

1. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego (PZPWO)

W strukturze funkcjonalno-przestrzennej województwa gmina Paczków sytuowana jest jako obszar integracji funkcjonalnej w ramach subregionu południowego.

Zgodnie z PZPWO miasto Paczków jest lokalnym ośrodkiem rozwoju przeznaczonym do obsługi mieszkańców gminy w zakresie usług podstawowych. Według PZPWO miasto wymaga wzmocnienia funkcji gospodarczych i społecznych oraz poprawy ładu przestrzennego i rewitalizacji obszarów zdegradowanych. Z kolei gmina Paczków jako całość zaliczona została do wiejskiego obszaru funkcjonalnego wymagającego wsparcia, dla którego przyjęto rozwój wielofunkcyjny jako jeden z podstawowych kierunków rozwojowych. W ramach tego kierunku realizowane mają być także działania związane z rewitalizacją obszarów zdegradowanych.

Projekt *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Paczków na lata 2023-2030* poprzez wyznaczenie obszarów rewitalizacji, przypisanie im celów, kierunków i działań, wykazuje zgodność z polityką przestrzenną regionu określoną w PZPWO, chociaż dokument nie przywołuje bezpośrednio odniesień do potrzeb rewitalizacji wskazanych w regionalnym planie zagospodarowania przestrzennego. W związku z powyższym postuluje się wprowadzenie w dokumencie odniesień do PZPWO wskazujących na zgodność obu dokumentów.

Ponadto projekt GPR jest spójny z wyzwaniami rozwoju przestrzennego określonymi w PZPWO, w szczególności z poprawą ładu przestrzennego oraz dostosowaniem do skutków zmian klimatycznych. Jednocześnie stwierdza się, że zachowano spójność dokumentu z ustalonymi w planie zasadami gospodarowania przestrzenią i kierunkami zagospodarowania przestrzennego.

2. Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030

Analiza projektu GPR gminy Paczków na lata 2023-2030 roku pozwala stwierdzić, że projekt zachowuje spójność ze *Strategią Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030*. Autorzy dokumentu deklarują to w stwierdzeniu na str. 10-11, gdzie przywołują treść celów strategicznych i operacyjnych *Strategii Opolskie 2030*. Wskazują także bezpośrednie powiązanie Celu strategicznego 1. Człowiek i relacje – Mieszkańcy gotowi na wyzwania i tworzący otwartą wspólnotę z zapisami projektu zamieszczonymi w opisie celu 1 (Spójność społeczna i aktywizacja mieszkańców). Jednocześnie, mając na uwadze potrzebę wyeliminowania nieścisłości redakcyjnych w tekście projektu, wnosimy o wprowadzenie poniższych korekt w zakresie:

- Str. 8 – w części zawierającej cele *Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020* (z perspektywą do 2030) proponujemy pozostać wyłącznie przy celach szczegółowych. Wymienione w ich ramach treści są postulatami, które zostały wybrane przez autorów do

prezentacji w tym miejscu, lecz trudno zorientować się, dlaczego te, a nie inne cele zostały wymienione, dlaczego nie wskazano wszystkich celów z tego samego poziomu planowania? Aby nie pozostawiać pola do dyskusji na ten temat, zalecamy zamieszczenie tylko trzech celów szczegółowych SOR.

- Str. 10 i 11 – prosimy o drobną korektę w pisowni celu strategicznego 1 Strategii Opolskie 2030, słowo „Mieszkańcy” pisane powinno być dużą literą.
- Str. 10 – w tabeli dotyczącej spójności z FEO 2021-2027 przytoczono cel Polityki Spójności. Być może bardziej adekwatne byłoby wskazanie priorytetu 10 FEO 2021-2030 Fundusze europejskie na wzmocnienie potencjałów endogenicznych Opolskiego?
- Str. 32 - prawidłowy tytuł to: Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030 pisane bez myślnika.
- Str. 77 – w Tabeli 22 Założenia interwencji rewitalizacyjnej GPR Gminy Paczków zamieszczono zidentyfikowane potencjały. Warto byłoby opatrzyć je komentarzem lub wcześniejszym wprowadzeniem tłumaczącym, skąd się wzięły i jak się mają do potencjałów zidentyfikowanych w poszczególnych podobszarach rewitalizacji.

II. Równocześnie przekazujemy poniżej wyniki wstępnej analizy projektu dokumentu w aspekcie GPR pełniącego funkcję strategii IIT, pod kątem wymogów ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (tzw. ustawy wdrożeniowej), *Zasad realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027* oraz *Procedury Instytucji Zarządzającej FEO 2021-2027 dotyczącej opiniowania Gminnych Programów Rewitalizacji w województwie opolskim* (Uchwała nr 9371/2023 Zarządu Województwa Opolskiego z 24.04.2023 r.) oraz, w późniejszym etapie, wpisania GPR do wykazu programów rewitalizacji:

1) w zakresie możliwości finansowania strategii IIT

Zgodnie z zapisami art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. *o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027* (tzw. ustawa wdrożeniowa) Instytucja Zarządzająca wydaje opinię w zakresie możliwości finansowania strategii IIT (GPR pełniącego funkcję strategii IIT) opracowanej na podstawie ustawy z dnia 9 października 2015 r. *o rewitalizacji* pod warunkiem spełnienia wymogów art. 29 rozporządzenia ogólnego) w ramach programu regionalnego w perspektywie 2021-2027.

Opinia IZ dla GRP (w zakresie możliwości finansowania strategii IIT) w ramach programu regionalnego wydawana jest w trybie art. 36 ust. 4 ustawy wdrożeniowej, tj. na zasadach określonych dla strategii IIT, w terminie 60 dni od dnia otrzymania przez IZ przyjętego przez gminę dokumentu.

Powyższe oznacza, że w celu wydania opinii i wpisania GPR przez IZ FEO 2021-2027 do wykazu pozytywnie zaopiniowanych programów w zakresie możliwości ich finansowania z FEO 2021-2027, gmina zobowiązana jest do złożenia dokumentu GPR wraz z uchwałą rady gminy w sprawie przyjęcia GPR oraz opiniami wydawanymi przez podmioty wymienione w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy *o rewitalizacji*.

Ponieważ przedmiotowa opinia IZ FEO 2021-2027 ma miejsce na wniosek gminy przed złożeniem pierwszego projektu rewitalizacyjnego do dofinansowania i jest dokonywana na podstawie **przekazanego przez gminę projektu GPR na obecnym etapie IZ dokonała roboczej weryfikacji projektu GPR Gminy Paczków** pod kątem elementów wynikających z art. 29 rozporządzenia ogólnego 2021/1060 oraz art. 36 ustawy wdrożeniowej.

W myśl powyższego projekt GPR Gminy Paczków był weryfikowany pod kątem zawarcia w nim podstawowych elementów właściwych dla strategii IIT, takich jak:

1. syntezy diagnozy obszaru realizacji IIT wraz z analizą problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych;
2. celów, jakie mają być zrealizowane w ramach IIT, ze wskazaniem wykorzystanego podejścia zintegrowanego, oczekiwanych wskaźników rezultatu i produktu powiązanych z realizacją właściwego programu;
3. listy projektów realizujących cele, o których mowa w pkt 2, wraz z informacją na temat sposobu ich wskazania oraz powiązania z innymi projektami;
4. opisu procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych oraz właściwych podmioty reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem strategii IIT.

W związku z tym, iż zgodnie z zapisami projektu GPR Gminy Paczków, dokument ma pełnić funkcję strategii IIT w kontekście zapisów art. 29 rozporządzenia ogólnego, **stwierdza się iż dokument zawiera elementy właściwe dla strategii IIT.**

Należy jednak dokonać korekty GPR w ramach:

- s. 174 - należy skorygować zdanie, które mówi, że dokument *Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027* „stanowi regulację wykonawczą MFiPR”. Dokument ma charakter zaleceń MFiPR,
- s. 175, *Tabela 27 Elementy obowiązkowe strategii IIT w odniesieniu do poszczególnych rozdziałów Gminnego Programu Rewitalizacji* - opis procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych (...) w ramach GPR Gminy Paczków znajduje się w Rozdz. 13 *Upowszechnienie dokumentu i proces partycypacji społecznej*, a nie jak wskazano w tabeli w Rozdz. *System monitoringu*.

W kontekście **listy projektów** Rozdz. *Przedsięwzięcia rewitalizacyjne* – wyjaśniamy, że w przypadku gdy program *Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027* (FEO 2021-2027) planowany jest jako potencjalne źródło współfinansowania działań rewitalizacyjnych, to wsparcie takie możliwe jest w Priorytecie 10 *Fundusze Europejskie na wzmacnianie potencjałów endogenicznych opolskiego* (w przypadku gmin miejsko-wiejskich jest to działanie 10.2 *Rewitalizacja na obszarach miejskich*).

Zgodnie z interwencją zaplanowaną w ramach FEO 2021-2027 w obszarze rewitalizacji wsparcie skierowane będzie wyłącznie na następujący typ projektu „**Fizyczna regeneracja i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych, mająca na celu realizację kompleksowych, zintegrowanych działań na rzecz: lokalnej społeczności i gospodarki, ładu przestrzennego i zrównoważonego gospodarowania przestrzenią, skoncentrowanych terytorialnie i prowadzonych przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji**”. Interwencje w obszarze rewitalizacji finansowane będą ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Powyższe nie oznacza, że w ramach GPR nie można ujmować innych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych, jednak w przypadku projektów, których potencjalnym źródłem finansowania ma być działanie 10.2 FEO 2021-2027, muszą się one wpisywać w ww. typ projektu.

Ewentualne uzupełnienie rewitalizacyjnych projektów infrastrukturalnych finansowanych w ramach działania 10.2 *Rewitalizacja na obszarach miejskich* FEO 2021-2027 o elementy „miękkie” możliwe jest pod warunkiem ich zgodności z celami Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (w ramach cross-financingu - na poziomie 15%).

Należy mieć także na uwadze, że zgodnie z zapisami FEO 2021-2027 w ramach projektów rewitalizacyjnych nie będą wspierane inwestycje w elementy infrastruktury drogowej (w tym w parkingi), chyba że stanowią one nieodłączny element większego projektu, (nie są one

dominującym elementem tego projektu), a ich koszt nie przekracza 15% kosztów kwalifikowalnych operacji.

W miastach projekty te nie mogą obejmować budowy nowych dróg lub parkingów oraz w odniesieniu do istniejących - zwiększenia ich pojemności lub przepustowości, ani nie mogą w żaden inny sposób przyczynić się do zwiększenia natężenia ruchu samochodowego. Możliwe będzie wsparcie budowy nowych dróg rowerowych, ciągów pieszych lub pieszo-rowerowych (również na obszarach miejskich).

Podsumowując, formalny proces opiniowania i wpisania GPR Gminy Paczków przez IZ FEO 2021-2027 do wykazu zostanie przeprowadzony zgodnie z procedurą przyjętą Uchwałą nr 9371/2023 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 24 kwietnia 2023 r. w sprawie przyjęcia *Procedury Instytucji Zarządzającej FEO 2021-2027 dotyczącej opiniowania Gminnych Programów Rewitalizacji w województwie opolskim*.

W związku z powyższym oraz mając na uwadze art. 36 ustawy wdrożeniowej, **formalny proces opiniowania GPR przez IZ FEO 2021-2027** będzie obejmował weryfikację w zakresie **możliwości finansowania strategii IIT (GPR pełniący funkcję strategii IIT opracowany na podstawie ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. pod warunkiem spełnienia wymogów art. 29 rozporządzenia ogólnego) w ramach programu regionalnego FEO 2021-2027, zgodnie z ustawą wdrożeniową**.

Tym samym robocza weryfikacja przeprowadzona na tym etapie przez IZ FEO 2021-2027 nie stanowi ww. opinii.

2) w zakresie wymogów stawianych przez ustawę o rewitalizacji;

Zaktualizowany dokument Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej *Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027* oraz Procedury Instytucji Zarządzającej FEO 2021-2027 dotyczącej opiniowania Gminnych Programów Rewitalizacji

w województwie opolskim (Uchwała nr 9371/2023 Zarządu Województwa Opolskiego z 24.04.2023 r.) określają, że w celu wydania opinii i wpisania GPR przez IZ FEO 2021-2027 do wykazu pozytywnie zaopiniowanych programów, Zarząd Województwa ma przeanalizować spełnienie przez uchwalony GPR warunków wymienionych w art. 15 ust. 1.

W związku z tym, w wyniku przeprowadzonej weryfikacji projektu GPR w zakresie wymogów stawianych przez ustawę o rewitalizacji, stwierdzono, że projekt GPR:

- został **sporządzony dla obszaru rewitalizacji** wyznaczonego w drodze uchwały rady miejskiej (uchwała Nr LXVI/475/2023 Rady Miejskiej w Paczkowie z dnia 27 kwietnia 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Paczków), na podstawie diagnozy delimitacyjnej. Na podstawie dokonanej analizy wyodrębniono obszar zdegradowany Gminy Paczków, na którym koncentrują się negatywne zjawiska zarówno społeczne, jak i w wymiarze techniczno-gospodarczo-przestrzenno-funkcjonalno-środowiskowym, który składa się z podobszarów: Paczków 3, Kozielno, Stary Paczków i Ujeździec. W procesie delimitacji z obszaru zdegradowanego wydzielono podobszary, które tworzą obszar rewitalizacji. Są to podobszary: Kozielno, Paczków 3, Stary Paczków i Ujeździec. Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji oznaczono na grafikach 3 – 6.
- wskazuje, że obszar rewitalizacji obejmuje tereny nieprzekraczające 20% powierzchni gminy (122 ha co stanowi 1,5% powierzchni gminy Paczków) oraz tereny zamieszkałe przez nie więcej niż 30% mieszkańców gminy (3196 osób co stanowi 27,7% mieszkańców gminy Paczków) (rozdz. 4.3, str. 25-26).

- **zawiera szczegółową diagnozę** czynników i zjawisk kryzysowych oraz lokalnych potencjałów, sporządzoną dla każdego z podobszaru rewitalizacji w strefie społecznej, gospodarczej, technicznej, środowiskowej i przestrzenno-funkcjonalnej – gdzie m.in. identyfikuje się potencjały i problemy dla każdego z podobszarów rewitalizacji. Finalną część analizy stanowi tabela, która w czytelny i syntetyczny sposób każdemu z podobszarów rewitalizacji przyporządkowuje występujące na danym obszarze problemy, przyczyny ich występowania, skutek obecnego stanu oraz potrzeby i wyzwania związane z wydostaniem się z sytuacji kryzysowej (rozdz. 6, str. 30-72).
- **w wystarczający sposób opisuje powiązania GPR z dokumentami strategicznymi gminy**, w tym: Strategią Rozwoju Subregionu Południowego na lata 2021-2030, Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Paczków, Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2013-2023 (rozdz. 3, str. 9-13).
- **zawiera opis wizji** stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu rewitalizacji, sporządzonej na podstawie pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji. Wizja obszaru rewitalizacji została zdefiniowana nie tylko w odniesieniu do całego obszaru rewitalizacji, ale również w odniesieniu do poszczególnych podobszarów, ze względu na ich „specyfikę (rozdz. 6, str. 73-74).
- zawiera **cele oraz odpowiadające im kierunki działań** służących eliminacji negatywnych zjawisk, planowanych do realizacji na obszarze rewitalizacji (w podziale na trzy sfery problemowe: społeczną, przestrzenno-infrastrukturalną, środowiskową), określone na podstawie wizji obszaru. Wyznaczono 3 cele, tj.:
 - Spójność społeczna i aktywizacja mieszkańców,
 - Podniesienie atrakcyjności i spójności przestrzeni,
 - Lepsza jakość środowiska naturalnego.
 Natomiast Kierunki działań wskazują na sposób osiągnięcia celów w zakresie planowanych przedsięwzięć służących wychodzeniu z sytuacji kryzysowej obszaru rewitalizacji. Układ celów i odpowiadające im kierunki działań wraz ze wskazaniem zjawisk kryzysowych, problemów oraz spodziewanych efektów interwencji, został czytelnie przedstawiony w tabeli nr 22 na str. 77. (rozdz. 7, str. 75-77).
- w ramach opisu przedsięwzięć rewitalizacyjnych zamieszczono **listę podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych** (rozdz. 8, str. 78-122). W GPR przewidziano realizację 26 przedsięwzięć, które zostały przyporządkowane do każdego z podobszarów rewitalizacji oraz odrębnie wskazano przedsięwzięcie przewidziane do realizacji wspólnie dla podobszarów Stary Paczków, Ujeździec i Kozielno. **Należy zwrócić uwagę, że zamieszczona grafika (str. 79-80) prezentująca przyporządkowanie przedsięwzięć do podobszarów wymaga uzupełnienia o opis dlaczego właśnie w taki sposób przedsięwzięcia zostały uporządkowane i czym wyróżniają się przedsięwzięcia oznaczone odrębnymi kolorami. Dla przykładu w podobszarze Paczków 3 zamieszczono wiązkę projektową, w której znalazły się takie inwestycje jak:**
 - **Kreatywny Paczków – plener malarski dla dzieci i młodzieży,**
 - **Mieszkania wspomagane dla osób starszych ...,**
 - **Termomodernizacja dachu – budynek ul. Kościelna 24,**
 - **Budowa ścieżki widokowej na części murów obronnych,**
 - **Rozwój obiektów dziedzictwa kulturowego poprzez remont zabytkowego budynku Ratusza Miejskiego w Paczkowie,****gdzie takie uporządkowanie nie znajduje uzasadnienia w celach rewitalizacji, charakterach projektów ani ich lokalizacji. Proponujemy, aby w GPR zamieścić tabelę lub grafikę, która**

uporządkuje planowane przedsięwzięcia wg. celów i kierunków działań wskazanych w rozdziale 7 oraz przyporządkuje charakter inwestycji np. społeczny/pozaspołeczny i miejsce realizacji. Takie podejście znacznie uczytelni dokument i wykaże związek planowanych przedsięwzięć z częścią diagnostyczną dokumentu.

W ramach uporządkowanych tabel-fiszek z opisami zawarto w odniesieniu do każdego przedsięwzięcia: nazwę i wskazanie podmiotów je realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację, szacowaną wartość, potencjalne źródła finansowania, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji, opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. W fiskach projektowych wskazano również spójność celami i kierunkami działań GPR. Ujęto także przedsięwzięcia rewitalizacyjne służące realizacji celu publicznego określonego w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1990 oraz z 2021 r. poz. 11 i 234).

- wskazuje **listę pozostałych uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych**, mających na celu wzmocnienie podstawowych działań rewitalizacyjnych, realizujących kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk. W GPR wskazano 13 takich przedsięwzięć w postaci fiszek w podobnej szczegółowości jak dla przedsięwzięć podstawowych (rozd. 8.2, str. 123-146).
- wskazuje przedsięwzięcia rewitalizacyjne, które są kompleksowe, tzn. razem będą stanowić kompleksową odpowiedź na zdiagnozowane w obszarze rewitalizacji problemy i mogą stanowić źródło szerszego oddziaływania.
- w GPR nie wskazano przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizowanych poza obszarem rewitalizacji.
- zawiera wystarczający opis **mechanizmów integrowania działań** oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w myśl zasad kompleksowości, koncentracji i komplementarności interwencji. Integracja polega na powiązaniu działań koncepcyjnych, organizacyjnych i finansowych przy wykorzystaniu mechanizmów integracji na poziomie celów, partycypacji społecznej i zarządzania wdrażaniem (rozd. 9 str. 146-156).
- zawiera pełny **opis komplementarności** przedsięwzięć rewitalizacyjnych w poszczególnych wymiarach, w tym komplementarność przestrzenną, problemową, proceduralno-instytucjonalną, międzyokresową i źródeł finansowania, wraz z podsumowaniem, opisem zagadnienia dostępności oraz mechanizmów integracji (rozd. 9 str. 146-156).
- określa **szacunkowe/indykatywne ramy finansowe** gminnego programu rewitalizacji w formie tabelarycznej wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych ze źródeł publicznych dla projektów podstawowych (rozd. 10, str. 157-162; Tabela). **W celu zachowania spójności dokumentu zalecamy nadanie tabeli numeru i nazwy.**
- zawiera wystarczający **opis struktury zarządzania** realizacją gminnego programu rewitalizacji, strukturę organizacyjną wraz z zasadami powołania Komitetu Rewitalizacji i schematem integrowania działań rewitalizacyjnych (grafika na str. 163). Dodatkowo nie przewiduje się ponoszenia dodatkowych kosztów związanych z obsługą procesu rewitalizacji (rozdział 12.5 str. 169).

- zawiera wystarczający **opis sposobu zaangażowania partnerów** w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem GPR (tj. partnerów społeczno-gospodarczych oraz podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji), w tym mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów w proces rewitalizacji i procedury uspołecznienia procesów na każdym etapie tworzenia dokumentu, tj.: konsultacji uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji; przystąpienia do opracowania GPR Gminy Paczków; naboru przedsięwzięć rewitalizacyjnych; konsultacji projektu GPR i jego przyjęcia oraz podczas wdrażania dokumentu. Opisano mechanizmy włączania interesariuszy w proces rewitalizacji, a także poszczególne formy partycypacji społecznej (rozdz.13, str. 170-173).
- wskazuje **system monitorowania, oceny aktualności i stopnia realizacji programu** (rozdz. 12, str. 165-168) poprzez:
 - opis organizacji procesu ewaluacji,
 - zamieszczenie katalogu wskaźników monitorowania osiągnięcia celów GPR dedykowanych poszczególnym celom rewitalizacji zgodnych ze wskaźnikami użytymi do delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji,
 - zamieszczenie wzoru karty monitorowania przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
 - przedstawienie harmonogramu realizacji GPR.
- wskazano na brak konieczności **zmiany w uchwałach** (o których mowa w art.21 ust.1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 611 oraz z 2021 r. poz. 11) – rozdz. 17, str. 129)
- wskazano, że na obszarze rewitalizacji nie planuje się **ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji**, o której mowa w art. 25 ustawy o rewitalizacji (rozdz. 18.1, str. 129).
- opisuje **sposób realizacji gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego**, w tym wskazuje na **brak konieczności zmian** w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (rozdz. 18.2, str. 129-131).
- **należy uzupełnić** program o informację czy przewiduje się uchwalenie miejscowego planu rewitalizacji, o którym mowa w art. 37f ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
- ma dołączony **załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji** sporządzony na mapie w skali 1:5000 opracowanej z wykorzystaniem treści mapy ewidencyjnej (mapa pomniejszona - załącznik do projektu GPR).
- dla GPR nie przewiduje się opracowania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (sooś). Złożono wniosek do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Opolu dotyczący odstąpienia od konieczności przeprowadzenia oceny (rozdz. 15, str. 177).

Ponadto zwracamy uwagę na poniżej wymienione kwestie:

- ponieważ projekt GPR jest obecnie w fazie opiniowania, sugerujemy korektę przedziału czasowego jego obowiązywania, jak również korektę zamieszczonego harmonogramu realizacji GPR (str. 168),

Na podstawie przeprowadzonej weryfikacji, stwierdzono, że do projektu GPR **nie dołączono formy cyfrowej mapy obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji**, stanowiącej załącznik do uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Należy pamiętać, że na etapie formalnego opiniowania dokumentu gminnego programu rewitalizacji w celu wydania opinii i wpisania GPR przez IZ FEO 2021-2027 do wykazu pozytywnie zaopiniowanych programów, gmina zobowiązana jest do złożenia dokumentu GPR wraz z uchwałą rady gminy w sprawie przyjęcia GPR, opiniami wydawanymi przez podmioty wymienione w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o rewitalizacji, oraz z **dołączoną formą cyfrowej mapy obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji**, stanowiącej załącznik do uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Przez mapę cyfrową należy rozumieć mapę w wersji wektorowej (np. format SHP, DXF) posiadającą reprezentację geometryczną określoną w obowiązującym państwowym systemie odniesień przestrzennych (np. układ PL1992 lub PL-2000). Po umieszczeniu GPR w wykazie, mapa zostanie wykorzystana do zasilenia komponentu dotyczącego rewitalizacji w systemie informacji przestrzennej województwa opolskiego (Geoportal).

Podsumowując, formalny proces opiniowania i wpisania GPR Gminy Paczków przez IZ FEO 2021-2027 do wykazu zostanie przeprowadzony zgodnie z procedurą przyjętą Uchwałą nr 9371/2023 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 24 kwietnia 2023 r. w sprawie przyjęcia *Procedury Instytucji Zarządzającej FEO 2021-2027 dotyczącej opiniowania Gminnych Programów Rewitalizacji w województwie opolskim*.

W związku z powyższym oraz mając na uwadze art. 36 ustawy wdrożeniowej, **formalny proces opiniowania GPR przez IZ FEO 2021-2027** będzie obejmował weryfikację w zakresie **możliwości finansowania strategii IIT (GPR pełniący funkcję strategii IIT opracowany na podstawie ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. pod warunkiem spełnienia wymogów art. 29 rozporządzenia ogólnego) w ramach programu regionalnego FEO 2021-2027, zgodnie z ustawą wdrożeniową.**

Tym samym robocza weryfikacja przeprowadzona na tym etapie przez IZ FEO 2021-2027 nie stanowi ww. opinii.